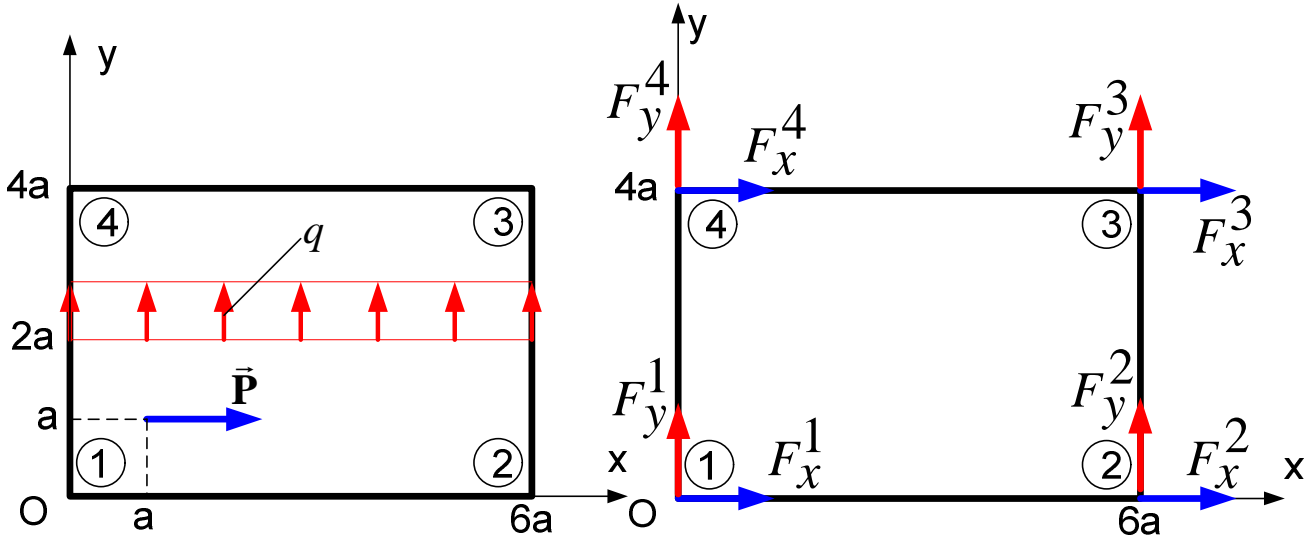

ĐÁP ÁN PHƯƠNG PHÁP PHẦN TỬ HỮU HẠN

Câu 1: 2,5 điểm

Hàm dạng: $N_1 = \frac{(6a-x)(4a-y)}{24a^2}$; $N_2 = \frac{x(4a-y)}{24a^2}$; $N_3 = \frac{xy}{24a^2}$; $N_4 = \frac{(6a-x)y}{24a^2}$; **(0,5 đ)**

Tải trọng đương quy về các nút là:

$$F_x^1 = N_1(a, a) \cdot P = \frac{(6a-a)(4a-a)}{24a^2} P = \frac{5P}{8} = \frac{15}{4} qa; \quad F_y^1 = \int_0^{6a} N_1(x, 2a) q dx = \int_0^{6a} \frac{(6a-x)(4a-2a)}{24a^2} q dx = \frac{3}{2} qa$$

$$F_x^2 = N_2(a, a) \cdot P = \frac{a(4a-a)}{24a^2} P = \frac{P}{8} = \frac{3}{4} qa; \quad F_y^2 = \int_0^{6a} N_2(x, 2a) q dx = \int_0^{6a} \frac{x(4a-2a)}{24a^2} q dx = \frac{3}{2} qa$$

$$F_x^3 = N_3(a, a) \cdot P = \frac{a \cdot a}{24a^2} P = \frac{P}{24} = \frac{1}{4} qa; \quad F_y^3 = \int_0^{6a} N_3(x, 2a) q dx = \int_0^{6a} \frac{x \cdot (2a)}{24a^2} q dx = \frac{3}{2} qa$$

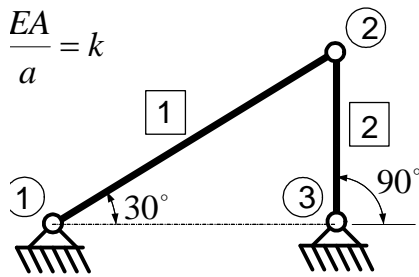
$$F_x^4 = N_4(a, a) \cdot P = \frac{(6a-a)a}{24a^2} P = \frac{5P}{24} = \frac{5}{4} qa; \quad F_y^4 = \int_0^{6a} N_4(x, 2a) q dx = \frac{(6a-x)(2a)}{24a^2} q dx = \frac{3}{2} qa$$

(2 đ)

Câu 2: 4 điểm

$AB = 2a; BC = a$

$$\frac{EA}{a} = k$$

phần tử	1^i	2^i	k_i	θ_i (c^2, s^2, cs)
1	1	2	$k_1 = \frac{AE}{2a} = \frac{k}{2}$	$30^\circ (c^2 = 3/4; s^2 = 1/4; cs = \sqrt{3}/4)$
2	2	3	$k_2 = \frac{AE}{a} = k$	$-90^\circ (c^2 = 0; s^2 = 1; cs = 0)$

Ma trận độ cứng các phần tử 1 và 2 lần lượt là:

$$\mathbf{K}_1 = \frac{k}{2} \begin{bmatrix} 3 & \sqrt{3} & -3 & -\sqrt{3} \\ 4 & 4 & 4 & 4 \\ \sqrt{3} & 1 & -\sqrt{3} & -1 \\ 4 & 4 & 4 & 4 \\ -3 & -\sqrt{3} & 3 & \sqrt{3} \\ 4 & 4 & 4 & 4 \\ -\sqrt{3} & -1 & \sqrt{3} & 1 \\ 4 & 4 & 4 & 4 \end{bmatrix}; \quad \mathbf{K}_2 = k \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Ma trận độ cứng tổng thể là:

$$\mathbf{K} = k \begin{bmatrix} \frac{3}{8} & \frac{\sqrt{3}}{8} & -\frac{3}{8} & -\frac{\sqrt{3}}{8} & 0 & 0 \\ \frac{\sqrt{3}}{8} & \frac{1}{8} & -\frac{\sqrt{3}}{8} & -\frac{1}{8} & 0 & 0 \\ -\frac{3}{8} & -\frac{\sqrt{3}}{8} & \frac{3}{8} & \frac{\sqrt{3}}{8} & 0 & 0 \\ -\frac{\sqrt{3}}{8} & -\frac{1}{8} & \frac{\sqrt{3}}{8} & \frac{9}{8} & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Lực nhiệt trong 2 thanh 1 và 2 là:

$$F_{nh}^1 = \alpha AE \Delta T \begin{Bmatrix} -\cos 30^\circ \\ -\sin 30^\circ \\ \cos 30^\circ \\ \sin 30^\circ \end{Bmatrix} = \alpha AE \Delta T \begin{Bmatrix} -\frac{\sqrt{3}}{2} \\ -\frac{1}{2} \\ \frac{\sqrt{3}}{2} \\ \frac{1}{2} \end{Bmatrix}; \quad F_{nh}^2 = \alpha AE \Delta T \begin{Bmatrix} -\cos(-90^\circ) \\ -\sin(-90^\circ) \\ \cos(-90^\circ) \\ \sin(-90^\circ) \end{Bmatrix} = \alpha AE \Delta T \begin{Bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ -1 \end{Bmatrix}$$

Phương trình lực và chuyển vị:

$$\begin{Bmatrix} R_1^x - \frac{\sqrt{3}}{2} \alpha AE \Delta T \\ R_1^y - \frac{1}{2} \alpha AE \Delta T \\ \frac{\sqrt{3}}{2} \alpha AE \Delta T \\ \frac{3}{2} \alpha AE \Delta T \\ R_3^x \\ R_3^y - \alpha AE \Delta T \end{Bmatrix} = k \begin{bmatrix} \frac{3}{8} & \frac{\sqrt{3}}{8} & -\frac{3}{8} & -\frac{\sqrt{3}}{8} & 0 & 0 \\ \frac{\sqrt{3}}{8} & \frac{1}{8} & -\frac{\sqrt{3}}{8} & -\frac{1}{8} & 0 & 0 \\ -\frac{3}{8} & -\frac{\sqrt{3}}{8} & \frac{3}{8} & \frac{\sqrt{3}}{8} & 0 & 0 \\ -\frac{\sqrt{3}}{8} & -\frac{1}{8} & \frac{\sqrt{3}}{8} & \frac{9}{8} & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} u_1 = 0 \\ v_1 = 0 \\ u_2 \\ v_2 \\ u_3 = 0 \\ v_3 = 0 \end{Bmatrix}$$

Đơn giản hóa

$$\begin{Bmatrix} \frac{\sqrt{3}}{2} \alpha AE \Delta T \\ \frac{3}{2} \alpha AE \Delta T \end{Bmatrix} = k \begin{bmatrix} \frac{3}{8} & \frac{\sqrt{3}}{8} \\ \frac{\sqrt{3}}{8} & \frac{9}{8} \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} u_2 \\ v_2 \end{Bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} u_2 = \sqrt{3} \alpha a \Delta T \\ v_2 = \alpha a \Delta T \end{cases} \quad (2,5 \text{ đ})$$

Phản lực tại gối nút 1:

$$R_1^x - \frac{\sqrt{3}}{2} \alpha AE \Delta T = k \left(-\frac{3}{8} u_2 - \frac{\sqrt{3}}{8} v_2 \right) \Rightarrow R_1^x = 0$$

$$R_1^y - \frac{1}{2} \alpha AE \Delta T = k \left(-\frac{\sqrt{3}}{8} u_2 - \frac{1}{8} v_2 \right) \Rightarrow R_1^y = 0 \quad (0,5 \text{ đ})$$

Độ biến dạng trong thanh 1 là:

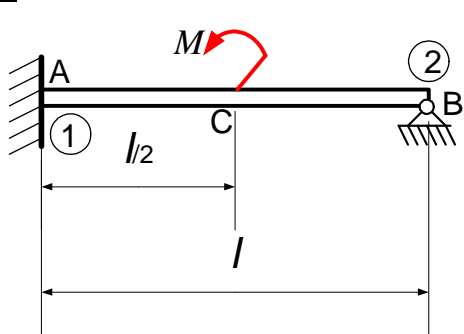
$$\varepsilon = \frac{\sqrt{(l_x^1 + u_2 - u_1)^2 + (l_y^1 + v_2 - v_1)^2} - l^1}{l^1} = \frac{\sqrt{(2a \cos 30^\circ + u_2 - u_1)^2 + (2a \sin 30^\circ + v_2 - v_1)^2} - 2a}{2a}$$

$$\varepsilon = \frac{\sqrt{(2a \cos 30^\circ + \sqrt{3} \alpha a \Delta T - 0)^2 + (2a \sin 30^\circ + \alpha a \Delta T - 0)^2} - 2a}{2a} = \alpha \Delta T$$

Ứng suất trong thanh 1 là: $\sigma_1 = E \varepsilon = \alpha E \Delta T \quad (1 \text{ đ})$

Cách khác tính ứng suất: $\sigma = \frac{\sqrt{\left(R_1^x - \frac{\sqrt{3}}{2}\alpha AE\Delta T\right)^2 + \left(R_1^y - \frac{1}{2}\alpha AE\Delta T\right)^2}}{A} = \alpha E\Delta T$

Câu 3: 3,5 điểm

Ma trận độ cứng: $K = \frac{EI}{L^3} \begin{bmatrix} 12 & 6L & -12 & 6L \\ 6L & 4L^2 & -6L & 2L^2 \\ -12 & -6L & 12 & -6L \\ 6L & 2L^2 & -6L & 4L^2 \end{bmatrix}$

Tải quy đổi về nút:

$F_1 = -\frac{3M}{2L}; \quad M_1 = -\frac{M}{4}; \quad F_2 = \frac{3M}{2L}; \quad M_2 = -\frac{M}{4}$

$$\begin{Bmatrix} R_y^1 - \frac{3M}{2L} \\ M_z^1 - \frac{M}{4} \\ R_y^2 + \frac{3M}{2L} \\ -\frac{M}{4} \end{Bmatrix} = \frac{EI}{L^3} \begin{bmatrix} 12 & 6L & -12 & 6L \\ 6L & 4L^2 & -6L & 2L^2 \\ -12 & -6L & 12 & -6L \\ 6L & 2L^2 & -6L & 4L^2 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} w_1 = 0 \\ \theta_1 = 0 \\ w_2 = 0 \\ \theta_2 \end{Bmatrix} \Rightarrow -\frac{M}{4} = \frac{EI}{L^3} \cdot 4L^2 \cdot \theta_2 \Rightarrow \theta_2 = -\frac{ML}{16EI} \quad (3 \text{ đ})$$

Hàm dạng:

$N_1 = \frac{1}{L^3}(2x^3 - 3Lx^2 + L^3); \quad N_2 = \frac{1}{L^3}(Lx^3 - 2L^2x^2 + L^3x); \quad N_3 = \frac{1}{L^3}(-2x^3 + 3Lx^2); \quad N_4 = \frac{1}{L^3}(Lx^3 - L^2x^2)$

Độ võng và góc xoay tại C là:

$w_C = N_1(x_C)w_1 + N_2(x_C)\theta_1 + N_3(x_C)w_2 + N_4(x_C)\theta_2 = \frac{1}{L^3} \left[L \cdot \left(\frac{L}{2}\right)^3 - L^2 \left(\frac{L}{2}\right)^2 \right] \left(-\frac{ML}{16EI} \right) = \frac{ML^2}{128EI}$

$\theta_C = \frac{d}{dx}N_1(x_C)w_1 + \frac{d}{dx}N_2(x_C)\theta_1 + \frac{d}{dx}N_3(x_C)w_2 + \frac{d}{dx}N_4(x_C)\theta_2 = \frac{1}{L^3} \left[3L \left(\frac{L}{2}\right)^2 - 2L^2 \left(\frac{L}{2}\right) \right] \left(-\frac{ML}{16EI} \right) = \frac{ML}{64EI}$

(0,5 đ)